

MONITOR KOREAŃSKI

LUTY 2018

„Monitor Koreański” omawia i komentuje najważniejsze wydarzenia związane z aktualną sytuacją polityczną, gospodarczą i społeczną w Korei Południowej, ze szczególnym naciskiem na działania Korei Południowej w regionie Europy Środkowej oraz relacje międzykoreańskie. Monitor opracowała mgr Joanna Jatczak.

MONITOR KOREAŃSKI

LUTY 2018

I. WYDARZENIA SZCZEBLA CENTRALNEGO

Luty: w Korei Południowej rozpoczęła się debata na temat problemu molestowania seksualnego przez przełożonych. Na początku miesiąca prokurator Seo Ji-hyun rozpoczęła społeczną debatę na temat molestowania w kręgach sądowniczych. Wyznanie Seo zapoczątkowało kampanię „#MeToo”, która została rozszerzona na inne branże. Według badań 20% kobiet pracujących w przemyśle filmowym było molestowanych. W odpowiedzi na społeczne poparcie dla kampanii „#MeToo”, prezydent Moon Jae-in obiecał stworzenie środowiska pracy, w którym kobiety mogłyby bez przeszkód zgłaszać wszelkie nadużycia ze strony przełożonych bez obawy o negatywne konsekwencje.

2 lutego: Korea Południowa i Chiny zamierzają wzmocnić współpracę gospodarczą. Minister finansów Kim Dong-yeon spotkał się z chińskim odpowiednikiem He Lifengiem. Zapowiedziano wzmocnienie współpracy gospodarczej w tym przede wszystkim w obszarze turystyki. Przemysł turystyczny jest jednym z tych, który został najbardziej dotknięty w wyniku pogorszenia relacji południowokoreańsko-chińskich w zeszłym roku. Podczas spotkania dyskutowano także na temat utworzenia stref wolnego handlu w północno-wschodnich prowincjach Chin. Wznowienie spotkań na ministerialnym poziomie między

Kim Jong-un wyszedł z propozycją szczytu międzykoreańskiego

Korea Północna

zasugerowała, że dialog

międzykoreański może być

kontynuowany po

zakończeniu Igrzysk

Olimpijskich.

Południowokoreański

prezydent Moon Jae-in

zaapelował jednak o

cierpliwość i poprawę relacji

na linii Waszyngton-

Pjongjang.

rządami obu państw stanowi wyraźny sygnał poprawy obustronnych relacji.

5 lutego: propozycje zmian w konstytucji mają zostać zaproponowane przez rząd. Prezydent Moon Jae-in sugerował przygotowanie własnych poprawek do ustawy zasadniczej. Było to spowodowane brakiem postępów w pracach specjalnej komisji w Zgromadzeniu Narodowym. Prezydentowi zależy, aby referendum w sprawie konstytucji odbyło się wraz z wyborami lokalnymi, dlatego rządowe prace nad propozycjami zmian muszą zostać przyspieszone. Moon Jae-in nakazał prezydenckiemu komitetowi planowania polityki zebrać opinię publiczną i na tej podstawie przygotować propozycje zmian, które będą mogły zostać przedstawione przed Zgromadzeniem Narodowym. Zgodnie z prawem Zgromadzenie lub prezydent mogą złożyć projekt rewizji konstytucji, Moon Jae-in chciałby jednak najpierw uzyskać poparcie dla zmian w parlamencie.

7 lutego: udział wojska w pacyfikacji demonstracji w Gwangju w 1980 roku został potwierdzony przez Ministerstwo Obrony. Ministerstwo Obrony opublikowało wyniki śledztwa specjalnego komitetu w sprawie tzw. Masakry w Gwangju. Według śledczych wojskowe śmigłowce dostały rozkaz strzelania do demonstrantów. Potwierdzono także udział marynarki, która miała uniemożliwić protestującym ucieczkę z miasta. Komitet, który badał tę sprawę został powołany we wrześniu ubiegłego roku przez prezydenta Moon Jae-ina. **9 lutego** minister obrony Song Young-moo publicznie przeprosił za udział wojska w pacyfikacji demonstrantów w 1980. Song obiecał również, że dołoży wszelkich starań, aby służby wojskowe zyskały większe zaufanie publiczne.

9 lutego: spotkanie Moon-Abe nie zwiastuje przełomu w relacjach japońsko-południowokoreańskich. Premier Japonii Abe Shinzo i prezydent Moon Jae-in nie doszli do porozumienia w kwestiach historycznych sporów oraz bezpieczeństwa w regionie podczas spotkania w Pjongczang. Japoński premier przekonywał Moon Jae-ina do wznowienia wspólnych manewrów wojskowych ze Stanami Zjednoczonymi, które miałyby odbyć się po zakończeniu Paraolimpiady. Abe nazwał północnokoreańską politykę olimpijską „dyplomacją uśmiechu”, pod której fasadą kryją się plany dalszego rozwoju zbrojeń jądrowych. Zdaniem japońskiego polityka należy nadal wywierać nacisk na Pjongjang, a kolejne przesunięcie terminu wspólnych manewrów wojskowych mogłoby zostać odebrane jako osłabienie tej strategii. W odpowiedzi prezydent Moon oświadczył, że ćwiczenia wojskowe z Waszyngtonem są sprawą wewnętrzną Korei Południowej i Japonia nie powinna w tej kwestii wywierać nacisku na Seul. Południowokoreański prezydent zapewnił również, że dialog międzykoreański nie osłabi międzynarodowej współpracy na rzecz denuklearyzacji Półwyspu Koreańskiego. Premier Abe przedstawił również stanowisko Japonii w kwestii kobiet-pocieszycielek, które pozostało niezmiennie: rząd południowokoreański powinien uszanować porozumienie zawarte w 2015

roku. W odpowiedzi prezydent Moon oświadczył, że problem kobiet-pocieszycielek nie może zostać rozwiązany tylko na poziomie rządowym i oba państwa powinny połączyć siły, aby „przywrócić ofiarom godność”. Abe zgodził się natomiast z Moonem, że należy wypracować relacje między obydwojema państwami skierowane na przyszłość. Obaj przywódcy zgodzili się także, aby w najbliższej przyszłości zorganizować trójstronny szczyt Tokio-Seul-Pekin.

13 lutego: fuzja Partii Ludowej i Bareun została zakończona. Mniejszościowe partie opozycyjne zakończyły połączenie powołując oficjalnie Partię Bareun Mirae (BMP, Partia Sprawiedliwa Przyszłość). Zgodzono się, że BMP będzie miała dwóch współprzewodniczących: byłego lidera Partii Ludowej Park Joo-suna oraz przewodniczącego Partii Bareun Yoo Seong-mina. BMP ma być partią centrową, która wyznaczyła sobie za zadanie nie tylko krytykę partii rządzącej, ale także pośredniczenie między liberalnym rządem a konserwatywną opozycją. Park odrzucił i zdementował także pogłoski, jakoby Partia Bareun Mirae zamierzała współpracować z Partią Wolność Korea(LKP), której poglądy uznaje za „skrajnie prawicowe”. W kwestii Korei Północnej nowa partia popiera stanowisko konserwatywne, postulujące sankcje wobec Pjongjangu oraz utrzymanie silnego sojuszu z Waszyngtonem. Partia Bareun Mirae ma obecnie 30 miejsc w Zgromadzeniu Narodowym, a pierwszym znaczącym wyzwaniem dla połączonych sił opozycyjnych będą wybory samorządowe.

14 lutego: czy pierwszy wyrok w procesie Choi Soon-sil zwiastuje wysoki wyrok dla Park Geun-hye? Choi Soon-sil, kluczowa postać w skandalu korupcyjnym, który doprowadził do impeachmentu prezydent Park Geun-hye, została skazana przez Centralny Sąd Rejonowy w Seulu na karę 20 lat pozbawienia wolności. Pierwszy proces Park Geun-hye również odbywa się w tym samym sądzie, co może zwiastować równie surowy wyrok dla byłej prezydent.

19 lutego: Seul wyraził sprzeciw wobec amerykańskich barier handlowych. Prezydent Moon Jae-in zlecił rządowi wypracowanie środków, które mają przeciwdziałać „nieuczciwym” praktykom handlowym Stanów Zjednoczonych. Waszyngton ogłosił, że zamierza wprowadzić taryfy importowe, które obejmą niektóre południowokoreańskie produkty. Strona południowokoreańska rozważa złożenie formalnej skargi do Światowej Organizacji Handlu dotyczącej naruszenia postanowień amerykańsko-koreańskiej umowy o wolnym handlu. Ministerstwo Handlu, Przemysłu i Energetyki zwołało także specjalne posiedzenie, na które zostali zaproszeni przedstawiciele czołowych południowokoreańskich producentów stali. Sektor ten ma również zostać objęty dodatkowymi taryfami importowymi ze strony amerykańskiej. Administracja Moon Jae-ina rozważa wprowadzenie dwutorowej polityki względem sojusznika, rozdzielając kwestie związane z bezpieczeństwem i handlem.

19 lutego: czy Ahn Cheol-soo będzie kandydować na stanowisko burmistrza Seulu? Po połączeniu Partii Ludowej i Bareun były przewodniczący tej pierwszej typowany jest na kandydata BMP na burmistrza Seulu. Ahn jest najbardziej rozpoznawalnym politykiem nowej partii, gdyż był znaczącym kontrkandydatem w zeszłorocznych wyborach prezydenckich. Sondaże przedwyborcze wskazują jednak, że w wyścigu o stanowisko burmistrza stolicy państwa, Ahn może liczyć na skromne poparcie. Obecny burmistrz Seulu Park Won-soon z rządzącej Partii Demokratycznej posiada ponad 30% poparcie, pozostawiając innych typowanych kandydatów daleko w tyle.

21 lutego: umowy o wolnym handlu zostały podpisane z państwami Ameryki Centralnej. Ministerstwo Handlu, Przemysłu i Energetyki oświadczyło, że zamierza rozszerzyć współpracę z rejonem Ameryki Centralnej. W tym celu podpisano umowy o wolnym handlu z Salwadorem, Kostaryką, Hondurasem, Nikaraguą i Panamą. Ministerstwo podkreśliło, że zawarcie umów handlowych z Ameryką Środkową ma otworzyć drogę koreańskim firmom do rozszerzenia swojej pozycji na tamtejszych rynkach przed rywalami z Chin i Japonii. Seul pragnie zwiększyć współpracę z Ameryką Środkową również w obawie o protekcyjistyczne praktyki handlowe Stanów Zjednoczonych. Ministerstwo poinformowało, że planuje jak najszybciej ratyfikować umowy, aby rozpocząć wdrażanie ich w pierwszej połowie tego roku.

21 lutego: część zapisów z umowy o podziale kosztów obronności podpisana ze Stanami Zjednoczonymi mogła zostać celowo zatajona przez administrację Park Geun-hye. Ministerstwo Spraw Zagranicznych ujawniło wyniki inspekcji dotyczącej szczegółów umowy podpisanej z Waszyngtonem w 2014 roku, która określała podział kosztów stacjonowania wojsk amerykańskich na terytorium Korei Południowej. Według śledczych zapisy w umowie pozostawiały miejsce do przeprowadzenia zakulisowych transakcji. Ujawniono dokumenty dotyczące finansowania przez Seul budowy ośrodka wywiadowczego dla żołnierzy amerykańskich, które nigdy nie zostały przedstawione przed Zgromadzeniem Narodowym w celu ich ratyfikacji. Ministerstwo Spraw Zagranicznych zdecydowało się na przeprowadzenie szczegółowej kontroli, która ma na celu przygotować rząd do negocjacji z Waszyngtonem w sprawie odnowienia Umowy o Środkach Specjalnych (SMA).

21 lutego: scena polityczna została podzielona przez różne wizje polityki wobec Korei Północnej. Temat Korei Północnej był powodem sprzeczki przedstawicieli rządzącej Partii Demokratycznej z opozycją podczas posiedzenia Komitetu Sterującego Zgromadzenia Narodowego. Obóz rządzący wyraził wsparcie dla pokojowej polityki administracji Moon Jae-ina. Natomiast opozycyjna Partia Wolność Korea (LKP) zarzuciła rządowi zbyt upolitycznienie tego widowiska

sportowego. Ponadto propozycja rządu, aby zwiększyć wymianę humanitarną z Pjongjangiem w granicach dopuszczonych przez międzynarodowe sankcje spotkała się z sprzeciwem opozycji. LKP wyraziła obawę, że wznowienie relacji międzykoreańskich bez udziału Stanów Zjednoczonych może negatywnie wpłynąć na stosunki na linii Seul-Waszyngton. W odpowiedzi, przedstawiciel biura prezydenta oświadczył, że planowana wizyta Ivanki Trump oraz pozytywna prasa za granicą świadczą o tym, że nie ma rozdzwiku między Stanami Zjednoczonymi i Koreą Południową, a pokojowa polityka jest dobrze odbierana na arenie międzynarodowej.

II.KOREA POŁUDNIOWA I EUROPA ŚRODKOWO-WSCHODNIA

8-9 lutego: Andrzej Duda został zaproszony do Błękitnego Domu. Prezydent Andrzej Duda spotkał się ze swoim południowokoreańskim odpowiednikiem, aby omówić stanowisko Polski w sprawie denuklearyzacji Półwyspu Koreańskiego. Andrzej Duda zapewnił, że sprawa pokoju na Półwyspie Koreańskim jest dla Polski bardzo istotna. Jako niestały członek Rady Bezpieczeństwa Organizacji Narodów Zjednoczonych Polska uznaje za priorytetowe przestrzeganie prawa międzynarodowego. Warszawa wyraziła również wsparcie dla polityki Seulu stawiającej na dialog i negocjacje w rozwiązywaniu problemu północnokoreańskiego. Prezydent Duda zaprosił Moon Jae-ina do odwiedzenia Polski jeszcze w tym roku, kiedy świętowane jest 100-lecie odzyskania niepodległości. Obie strony rozmawiały także na temat partnerstwa gospodarczego, które rozwija się od 2013 roku. Prezydent Moon zauważył, że Polska jako wiodący kraj Grupy Wyszehradzkiej jest ważnym partnerem dla Seulu, który chciałby „poszerzyć horyzont dyplomacji”. Obaj przywódcy wymienili również poglądy na temat spraw socjalnych i pomocy najuboższym, które są priorytetem dla rządów obu państw. Podczas wizyty w Korei Południowej prezydent Duda spotkał się także z burmistrzem Seulu Park Won-soonem, który nadał mu tytuł Honorowego Obywatela południowokoreańskiej stolicy. W trakcie uroczystości w ratuszu, przywódca Polski wyraził nadzieję na zwiększenie współpracy w zakresie innowacyjnych myśli technicznych oraz gospodarki. Prezydent Duda spotkał się również z przedstawicielami Komisji Nadzorczej Państw Neutralnych oraz odwiedził strefę zdemilitaryzowaną. Podczas rozmowy z przedstawicielami Wojskowej Komisji Rozejmowej Dowództwa ONZ, strona polska zapewniła, że zamierza w pełni angażować się w proces deeskalacji napięcia na Półwyspie Koreańskim. Prezydent Duda podkreślił, że należy w tej kwestii konsekwentnie realizować sankcje, jednocześnie dążąc do wznowienia procesu negocjacyjnego. Jest to

stanowisko, które również popiera Seul. W trakcie spotkań rozmawiano także na temat sposobów zapobiegania incydentom militarnym.

19 lutego: Hyundai planuje rozwinąć ośrodek badań i rozwoju w Budapeszcie.

Koreańska firma Hyundai Electric & Energy Systems zapowiedziała wzmocnienie swojego ośrodka badawczego na Węgrzech. Firma zintegrowała dwa ośrodki badawczo-rozwojowe zlokalizowane w węgierskiej stolicy w jedno centrum opracowujące prototypowe produkty. Ośrodek ma się skupiać na rozwoju technologii związanych z energią odnawialną dla małych wspólnot mieszkaniowych, a także kompleksów przemysłowych. Na ceremonii otwarcia obecny był południowokoreański ambasador Choe Kyoo-sik oraz węgierski sekretarz stanu ds. relacji między przedsiębiorstwami Zoltán Marczinkó.

19 lutego: nowa południowokoreańska fabryka ma powstać w Serbii.

Południowokoreańska firma Yura, zajmująca się produkcją kabli dla przemysłu motoryzacyjnego, ogłosiła plany budowy drugiej fabryki na terenie miasta Leskovac w Serbii. Burmistrz miasta Leskovac poinformował również, że południowokoreański inwestor zamierza wesprzeć finansowo lokalne placówki medyczne i edukacyjne.

20 lutego: w Seulu miało miejsce spotkanie przywódców Słowenii i Korei Południowej.

Prezydent Słowenii Borut Pahor został zaproszony przez Moon Jae-ina do Błękitnego Domu. Podczas spotkania obie strony wyraziły potrzebę wzmocnienia dwustronnych relacji między państwami. Prezydent Moon wyraził nadzieję na zwiększenie współpracy politycznej, gospodarczej i kulturowej, a także na arenie międzynarodowej. Prezydent Pahor poparł dążenie administracji Moon Jae-ina do zmniejszenia napięcia na Półwyspie Koreańskim. Według słoweńskiego przywódcy południowokoreańska polityka zorientowana na dialog powinna być „inspiracją dla całego świata”. Pahor obiecał, że Słowenia jako kraj obecnie przewodniczący Komisji Praw Człowieka Organizacji Narodów Zjednoczonych dołoży wszelkich starań, aby rozwiązać problem Korei Północnej na drodze pokojowej.

20 lutego: umowa o bezpieczeństwie społecznym została podpisana przez Słowenię i Koreę Południową.

Minister spraw zagranicznych Korei Południowej Kang Kyung-wha oraz minister pracy, rodziny, spraw socjalnych oraz równych szans Słowenii Anja Kopač Mrak podpisały porozumienie dotyczące bezpieczeństwa społecznego. Na mocy tej umowy pracownicy oraz osoby prowadzące własną działalność zostaną zwolnione z obowiązku płacenia składek emerytalnych w kraju przyjmującym przez pierwsze pięć lat ich pobytu. Rząd południowokoreański obiecał rozszerzyć ochronę swoich pracowników, planując podpisanie podobnych porozumień z innymi państwami europejskimi.

21 lutego: Słowacja i Korea Południowa zwiększą współpracę na płaszczyźnie edukacji. Minister edukacji, nauki, badań i sportu Martina Lubyová spotkała się w Seulu ze swoim odpowiednikiem Kim Sang-gonem. Było to drugie spotkanie robocze przedstawicieli ministerstw edukacji obu państw w przeciągu trzech miesięcy. Punktem centralnym było podpisanie porozumienia dotyczącego współpracy na płaszczyźnie edukacji. Na mocy umowy zostaną przedłużone programy stypendialne, współpraca w zakresie technologii informacyjnych oraz wzajemne rozpoznawanie akademickich stopni naukowych i punktów. W ostatnim czasie nastąpiła znaczna intensyfikacja współpracy na linii Słowacja-Korea Południowa w dziedzinie nauki i innowacji.

III.RELACJE MIĘDZYKOREAŃSKIE

4 lutego: północnokoreańska „flaga zjednoczeniowa” wzbudziła kontrowersje. Pjongjang, pomimo rekomendacji Międzynarodowego Komitetu Olimpijskiego, zdecydował się używać w trakcie Zimowych Igrzysk Olimpijskich własnej „flagi zjednoczeniowej”, która oprócz Półwyspu Koreańskiego przedstawia wyspy Dokdo. Strona południowokoreańska zgodziła się z werdyktem MKOI-u, który odrzucił północnokoreańską flagę jako zbyt polityczną. Spór o wyspy Dokdo toczony jest z Japonią.

8 lutego: Korea Północna zrezygnowała z hucznej parady wojskowej. Reżim Kim Jong-una, pomimo wcześniejszych doniesień, zdecydował się zorganizować skromną paradę wojskową w przeddzień rozpoczęcia Zimowych Igrzysk Olimpijskich. Decyzja o ograniczeniu skali parady z okazji święta północnokoreańskiej armii miało być manifestacją pokojowego nastawienia Pjongjangu. W odróżnieniu od poprzednich lat, tegoroczna parada nie była transmitowana na żywo. Nie zaproszono także gości z zagranicy.

8 lutego: problem denuklearyzacji Korei Północnej był głównym tematem spotkań Moon Jae-ina z przedstawicielami Stanów Zjednoczonych i Chin. Prezydent Moon Jae-in zapewnił wiceprezydenta Stanów Zjednoczonych Mike'a Pence'a, że dołoży wszelkich starań, aby uczestnictwo Korei Północnej w Zimowych Igrzyskach Olimpijskich otworzyło drogę do negocjacji w sprawie denuklearyzacji. Południowokoreański prezydent podkreślił także, że to współpraca z Waszyngtonem przyczyniła się do zmiany stanowiska Pjongjangu i poprawy relacji międzykoreańskich. Tego samego dnia Moon spotkał się także ze specjalnym wysłannikiem prezydenta Xi Jinpinga Zheng Hanem. Strona południowokoreańska poprosiła Chiny o wsparcie dialogu międzykoreańskiego.

Moon wyszedł z propozycją, aby po zakończeniu Igrzysk Olimpijskich oba państwa blisko współpracowały, aby skłonić Pjongjang do dalszego zaangażowania w dialog.

10 lutego: prezydent Moon Jae-in został zaproszony do Pjongjangu. Przewodniczący Prezydium Najwyższego Zgromadzenia Ludowego Kim Yongnam, siostra Kim Jong-una Kim Yo-jong, przewodniczący Narodowego Komitetu Sportowego Choe Hwi oraz przewodniczący Komitetu ds. Pokojowego Zjednoczenia oraz Ojczyzny Ri Son-gwon odwiedzili Błękitny Dom, gdzie rozmawiali z prezydentem Moonem. Kim Yo-jong w imieniu swojego brata przekazała południowokoreańskiemu prezydentowi list, w którym Kim Jong-un wyraził chęć poprawy międzykoreańskich relacji. Moon Jae-in został także zaproszony do Pjongjangu, gdzie miałyby odbyć się szczyt obu przywódców. Północnokoreańska delegacja spotkała się także z ministrem ds. zjednoczenia Cho Myoung-gyonem. Tematem obu spotkań była poprawa dwustronnych relacji na Półwyspie Koreańskim.

12 lutego: dalszy rozwój dialogu międzykoreańskiego został zarządzony przez Kim Jong-una. Kim Jong-un spotkał się z delegacją, która odwiedziła Koreę Południową. Według Koreańskiej Centralnej Agencji Prasowej (KCNA), Kim miał wyrazić wdzięczność stronie południowokoreańskiej za „pełne szczerości” przyjęcie przedstawicieli północnokoreańskiego rządu. Rządowa gazeta Rodong Sinmun opublikowała oświadczenie Kima, który zalecił kontynuowanie „pozytywnej atmosfery pojednania i dialogu”. Północnokoreański przywódca miał wydać również szczegółowe rozkazy dotyczące podjęcia dalszych kroków mających na celu rozwój relacji międzykoreańskich, jednak szczegóły nie zostały ujawnione.

14 lutego: koszty uczestnictwa Korei Północnej w Igrzyskach Olimpijskich zostaną pokryte przez Seul. Rząd południowokoreański zatwierdził wykorzystanie kwoty ponad 2,5 miliona dolarów z budżetu Ministerstwa ds. Zjednoczenia na pokrycie kosztów wizyt północnokoreańskich obywateli w trakcie Zimowych Igrzysk Olimpijskich. Ministerstwo ds. Zjednoczenia poinformowało, że fundusze pokryją koszty transportu, zakwaterowania i wyżywienia północnokoreańskiego zespołu dopingującego, artystów (muzyków i zawodników taekwondo), dziennikarzy oraz członków personelu pomocniczego (łącznie 424 osób). Koszty związane z udziałem w Igrzyskach 22 sportowców z Korei Północnej zostały natomiast pokryte przez Międzynarodowy Komitet Olimpijski. Ministerstwo ds. Zjednoczenia nie ujawniło jednak źródła finansowania wizyty delegacji północnokoreańskiej wysokiego szczebla, której przewodniczyła siostra Kim Jong-una.

17 lutego: do trzeciego szczytu międzykoreańskiego prawdopodobnie nie dojdzie w najbliższym czasie. Prezydent Moon Jae-in oświadczył, że jest zbyt wcześnie, aby rozpocząć dyskusje na temat spotkania z Kim Jong-unem.

Prezydent zauważył, że wielu Koreańczyków oczekuje takiego spotkania, jednak najpierw muszą być stworzone odpowiednie warunki. Według strony południowokoreańskiej szczyt mógłby zostać zorganizowany po nawiązaniu dialogu na linii Waszyngton-Pjongjang.

19 lutego: Waszyngton został oskarżony przez Pjongjang o wstrzymywanie postępów rozmów międzykoreańskich. Według strony północnokoreańskiej Waszyngton jest odpowiedzialny za zahamowanie rozmów pokojowych między obiema Koreami. Pjongjang oskarżył Stany Zjednoczone o zwiększanie napięcia na Półwyspie Koreańskim poprzez prowadzenie wspólnych manewrów wojskowych z Seulem. Północnokoreańskie media nazwały nawet stronę amerykańską „fanatykami wojny”. Waszyngton nie przedstawił spójnego stanowiska w sprawie rozpoczęcia dialogu z Pjongjangiem oraz organizacji szczytu międzykoreańskiego. Sekretarz stanu Rex Tillerson wyraził gotowość strony amerykańskiej do rozpoczęcia negocjacji z Koreą Północną, natomiast wiceprezydent Mike Pence poparł politykę wywierania presji na reżim Kim Jong-una za pomocą sankcji. Relacje na linii Waszyngton-Pjongjang znacząco wpływają na sytuację na Półwyspie Koreańskim.

20 lutego: strona północnokoreańska nie wyraziła zainteresowania wznowieniem rozmów militarnych. Ministerstwo Obrony poinformowało, że mimo wznowienia komunikacji z Koreą Północną, reżim Kim Jong-una nie odpowiedział na propozycję rozpoczęcia rozmów wojskowych. Minister Song Young-moo oświadczył, że mimo tego jego ministerstwo przygotowuje plan takiego dialogu, który rozpocząłby się od „łatwych tematów”, by następnie skupić się na problemie denuklearyzacji.

23 lutego: Ivanka Trump wyraziła poparcie dla strategii maksymalnego nacisku na Pjongjang podczas spotkania z Moon Jae-inem. Ivanka Trump podczas spotkania z południowokoreańskim prezydentem w Błękitnym Domu potwierdziła, że Waszyngton zamierza kontynuować politykę wywierania nacisku na Pjongjang. Doradczyni amerykańskiego prezydenta zapewniła, że Stany Zjednoczone poprzez strategiczną współpracę z sojusznikami będą dążyć do denuklearyzacji Półwyspu Koreańskiego. Pomimo wcześniejszych spekulacji, córka Donalda Trumpa nie spotkała się z uciekinierami z Korei Północnej. Wśród amerykańskich delegatów znalazła się Allison Hooker, która była odpowiedzialna za kształtowanie polityki wobec Półwyspu Koreańskiego za czasów administracji Baracka Obamy i obecnie pełni podobną funkcję w rządzie Donalda Trumpa. W mediach pojawiły się spekulacje, że obecność Hooker, która ma doświadczenie w negocjacjach z Koreą Północną, może świadczyć o tym, że planowane jest sekretne spotkanie z delegacją północnokoreańską.

25-26 lutego: północnokoreańska delegacja spotkała się z prezydentem Moon Jae-inem oraz jego doradcami. Północnokoreańska delegacja pod przewodnictwem generała Kim Yong-chola, zasiadającym w Komitecie Centralnym Partii Pracy Korei odwiedziła Seul i Pjongczang. Podczas spotkania z prezydentem Moon Jae-inem, strona południowokoreańska poruszyła kwestie denuklearyzacji Półwyspu Koreańskiego. Kim Yong-chol oświadczył, że Pjongczang jest otwarty na rozpoczęcie dialogu z Waszyngtonem. Delegacja spotkała się także z doradcami prezydenta w kwestiach bezpieczeństwa: Chung Eui-yong, szefem Biura Bezpieczeństwa Narodowego oraz Lee Do-hoonem, głównym negocjatorem w trakcie rozmów sześciostronnych. Obie strony zgodziły się dalej współpracować na rzecz stworzenia trwałego pokoju na Półwyspie Koreańskim.

KOMENTARZ

- 1. Korea Południowa poszukuje nowych rynków handlowych wobec pogarszających się relacji gospodarczych ze Stanami Zjednoczonymi.** Rząd południowokoreański podpisał szereg umów o wolnym handlu z państwami Ameryki Południowej, a w planach są kolejne tego typu porozumienia z państwami na całym świecie. Seul jest zainteresowany również wzmocnieniem współpracy gospodarczej z Rosją i Chinami, a także państwami ASEAN. W tym miesiącu pogorszyły się natomiast relacje na polu gospodarki ze Stanami Zjednoczonymi. Donald Trump zapowiedział objęcie taryfami importowymi kolejnych produktów, aby „przywrócić ich produkcję do kraju”. Wiadomość o planowanym ograniczeniu importu stali zaniepokoiła stronę południowokoreańską. W odpowiedzi prezydent Moon Jae-in oświadczył, że zamierza prowadzić politykę dwutorową względem najważniejszego sojusznika: bliską współpracę w kwestiach bezpieczeństwa rozdzieloną od spraw ekonomicznych. Seul zaznaczył, że zamierza chronić gospodarkę państwa i w tej kwestii nie może być mowy o ustępstwach wobec Waszyngtonu.
- 2. Zimowe Igrzyska Olimpijskie w Pjongczangu były okazją do spotkań przywódców państw europejskich z władzami Korei Południowej.** Wielu europejskich polityków wyjechało do Korei Południowej, aby uczestniczyć w ceremonii otwarcia Igrzysk Olimpijskich. Rząd południowokoreański wykorzystał tą okazję, aby zorganizować szereg spotkań na najwyższym szczeblu. Wśród przywódców państw Europy Środkowo-Wschodniej do Błękitnego Domu zostali zaproszeni prezydent Polski Andrzej Duda oraz prezydent Słowenii Borut Pahor. Korea Południowa wykazuje coraz większe zainteresowanie współpracą z państwami tego regionu. Intensyfikacja relacji z Polską i Słowenią miałyby dotyczyć współpracy gospodarczej czy wymiany kulturowej i akademickiej.

Słowenia i Korea Południowa podpisały porozumienie, na mocy którego zwiększona zostanie współpraca między uczelniami. W zeszłym miesiącu podobne porozumienie zostało podpisane z Polską, dzięki czemu ma się zwiększyć wymiana studencka między obydwoma państwami. Istotnym elementem współpracy ma być również wspólne stanowisko wobec problemu północnokoreańskiego. Przywódcy Polski i Słowenii wyrazili poparcie dla pokojowej polityki Moon Jae-ina, która w granicach postanowień Rady Bezpieczeństwa ONZ szuka możliwości poprawy relacji międzykoreańskich. Prezydent Andrzej Duda podkreślił zaangażowanie od ponad 60 lat strony polskiej w rozwiązanie tego konfliktu. Celem Polski jest przede wszystkim niedopuszczenie do wznowienia konfliktu zbrojnego na Półwyspie Koreańskim. Polska jako członek Rady Bezpieczeństwa Organizacji Narodów Zjednoczonych (pełniąc również funkcję wiceprzewodniczącego w Komitecie ds. Sankcji) zamierza w tym roku aktywnie angażować się na rzecz deeskalacji napięcia. Prezydent Andrzej Duda oświadczył, że jest otwarty na wszelkie sugestie strony południowokoreańskiej w tym względzie.

- 3. Korea Północna zmanifestowała swoją otwartość na dialog międzykoreański podczas Zimowych Igrzysk Olimpijskich.** Wznowienie dialogu z Pjongjangiem w sprawie Igrzysk Olimpijskich ostatecznie okazało się korzystne dla deeskalacji napięcia na Półwyspie Koreańskim. Tuż przed otwarciem Igrzysk Olimpijskich obawiano się, że Pjongjang zmanifestuje swój potencjał militarny podczas parady wojskowej, co na arenie międzynarodowej mogłoby zostać odebrane jako kolejna prowokacja. Ostatecznie Korea Północna zdecydowała się uczcić święto swojego wojska na znacznie mniejszą skalę niż zazwyczaj, w zamian skupiając się na „dyplomacji olimpijskiej”. Zaangażowanie strony północnokoreańskiej w kontynuowanie dialogu zostało zmanifestowane poprzez obecność najważniejszych członków Partii Pracy Korei zarówno na ceremonii otwarcia, jak i zamknięciu Igrzysk Olimpijskich. Pjongjang zapowiedział również, że wyśle delegację na Paraolimpiadę. Kim Jong-un zaprosił również prezydenta Moona do odwiedzenia stolicy. Seul, który niejednokrotnie przekonał się, że pod fasadą pozornej otwartości na dialog kryją się inne cele Pjongjangu, postanowił działać ostrożnie. Moon Jae-in ostatecznie odpowiedział, że jest zbyt wcześnie na organizację szczytu międzykoreańskiego, proponując by najpierw rozpocząć dialog na linii Pjongjang-Waszyngton. Południowokoreańska „dyplomacja olimpijska” na pewno przyczyniła się do poprawy relacji międzykoreańskich, jednak nie znalazła rozwiązania dla problemu północnokoreańskich zbrojeń. Podczas spotkań obu delegacji unikano tematu denuklearyzacji. Potencjał Igrzysk Olimpijskich został lepiej wykorzystany przez stronę północnokoreańską: zarówno jako środek propagandowy wewnątrz kraju, jak i poprawy wizerunku na arenie międzynarodowej. Pjongjang dołożył wszelkich starań, aby

zaprezentować się jako inicjator procesów pokojowych, jednocześnie oczerniając Stany Zjednoczone, które mają stać na drodze deeskalacji konfliktu. Działania na linii Waszyngton-Pjongjang-Seul w marcu pokażą, czy Korea Północna osiągnie swój cel, którym jest zawieszenie wspólnych manewrów wojskowych między Koreą Południową i Stanami Zjednoczonymi. Dalszy rozwój relacji międzykoreańskich zależy będzie w dużej mierze od Waszyngtonu i decyzji o rozpoczęciu trójstronnego dialogu.

OŚRODEK
SPRAW
AZJATYCKICH

RAPORTY OPINIE DORADZTWO

PIERWSZY W POLSCE UNIWERSYTECKI
THINK-TANK

DORADZTWO POLITYCZNE I BIZNESOWE

ZESPÓŁ Z PRAKTYKĄ W AZJI

www.osa.uni.lodz.pl

